

MLA-
DOST.
DOBRŌ

A Short Italian Summer Break

- Bologna: moderna Babilonska kula
- Danekov Jukebox: Guccini Edition
- Roman Melancholy
- Pod Starim Krovovima - Izložba
- Italoskop

Sadržaj

Bologna: moderna Babilonska kula <i>Daniele Stefanini</i>	2-5
Danekov Jukebox <i>Daniele Stefanini</i>	6
Roman Melancholy <i>Angie T.</i>	7-8
Pod Starim Krovovima - Izložba <i>Daniele Stefanini</i>	14-16
Italoskop <i>Daniele Stefanini</i>	17-20

Bilješka Glavnog Urednika

Dragi čitatelji,

Dobrodošli još jednom na mla-dost.dobro!

Ovaj mjesec ja sam bio na godišnji kod mene u Italiji, zato sam (iskreno) imao manje vremena za realizaciju ovog broja, koji ćete vjerojatno smatrati manjim ili možda i brzopleto sastavljen. U istom vremenu, odlučio sam posvetiti ovo izdanje Italiji, vjerojatno kao posljedica dojmova povratka nakon dugo vremena u moju domovinu.

Iznimka u tom smislu će biti članak o izložbi posvećenoj napuštenim zgradama u Zagorju, koja će biti otvorena negdje u rujnu i koja možete doći vidjeti kad želite u Ulica Mladih 2, 49210 Zabok (KR).

Više informacija o tome na službenim kanalima Mreže udruga Zagor.

A big thank you goes to Angie for chipping in her wonderful Roman Melancholy. In a month without much to say, every contribution makes the difference, and this time you kind of saved me. I owe you a G to split at the Irish Pub in Via Zamboni.

U svakom slučaju, nadam se da ćete uživati ovu skraćenu verziju vašeg omiljenog časopisa, i budite uvjereni da će sljedeći mjesec sve vratiti u normalu.

Vaš dragi Glavni Urednik,

Daniele Stefanini

Bologna: moderna Babilonska kula u kojoj se više nema gdje živjeti

Ako ste ikada prošetali Bolognom, pogotovo navečer, vrlo brzo ćete shvatiti zašto je grad toliko privlačan. Crveni zidovi, portici koji izgledaju kao da nikada neće završiti, studenti koji sjede na pločnicima, turisti koji pokušavaju razumjeti gdje se nalazi Piazza Maggiore, glazba koja dolazi iz nekog bara, miris nečega što se prži u ulju i, naravno, beskrajna količina ljudi koji očito imaju neki razlog zašto su baš ovdje. Ako ste u centru dovoljno dugo, gotovo je nemoguće ne osjetiti određenu energiju.

I upravo je to problem.

Bologna je jedan od onih gradova koji vrlo dobro znaju kako se prodati. Otvorena, studentska, kulturna, antifašistička, „crvena“, inkluzivna, međunarodna. Grad u kojem navodno svatko može pronaći svoje mjesto. Grad u kojem mladi ljudi iz cijele Italije, Europe i svijeta dolaze studirati, raditi, zabavljati se i, zašto ne, pronaći neki novi život.

Možda je najprikladnija usporedba upravo Babilon. Ne zato što je Bologna neka drevna civilizacija puna zigurata, nego zato što je moderna verzija onoga što je Babilon vjerojatno predstavljao u našoj kolektivnoj mašti: mjesto u kojem se sve događa, gdje se susreću ljudi iz svih krajeva svijeta, gdje uvijek postoji još jedan spektakl iza ugla i gdje vam nitko neće reći da ne pripadate. Samo što postoji jedan mali problem. Za razliku od biblijskog Babilona, ovdje morate plaćati stanarinu, a ona, kako se čini, sve više postaje cijena ulaska u cijelu tu priču.

Grad spektakla

Bologna ima nevjerojatnu sposobnost privući ljude. Sveučilište je očigledno jedan od glavnih razloga. Tu su Erasmus studenti, međunarodni studenti, talijanski studenti koji dolaze iz drugih regija, mladi radnici, turisti, ljudi koji

su došli na nekoliko dana i oni koji su uvjereni da će ostati nekoliko godina. Tu su i svi ostali spektakli: partiji, barovi, klubovi, alkohol, droge, koncerti, razne vrste alternativnih događanja. Sve ono što jedan mladi čovjek može zamisliti kada zamišlja „život u velikom studentskom gradu“. Nije problem u tome što Bologna ima noćni život. Naprotiv, bilo bi pomalo smiješno kritizirati grad zato što mladi ljudi žele izlaziti. Problem nastaje kada se cijeli gradski identitet počne vrtjeti oko toga koliko je grad dobar za one koji u njemu imaju dovoljno novca da sudjeluju: jer nakon spektakla dolazi račun, a račun je stanarina.

Prema istraživanju koje je objavljeno početkom 2026., prosječna cijena jednokrevetne sobe u Bologni dosegla je oko 543 eura mjesečno, dok je mjesto u dijeljenoj sobi bilo oko 420 eura. To nije samo neka internetska anegdota studenta koji se žali na cijene: riječ je o podacima istraživanja o sta-

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI
ZA JEDNO SNAŽNIJI.

Co-funded by
the European Union

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

MREŽA
UDRUGA
ZAGOR

CENTAR ZA MLADÉKZZ

Financirano sredstvima Europske unije. Iznesena mišljenja i stavovi odražavaju isključivo stav autora i ne moraju se podudarati sa stavovima Europske unije ili Agencije za mobilnost i programe Europske unije. Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Editor: Daniele Stefanini

Design: Daniele Stefanini, Marija Gebert

Writers: Daniele Stefanini, Angie T.

@mladostdobro_magazine

@mreza.zagor

@zagor_udruga

Mreža udruga Zagor

Volonterski Centar Volontira-

Info Centar za mlade

Mreža udruga Zagor

novanju povezanog sa Sveučilištem u Bologni.

I tu dolazimo do vrlo jednostavne matematike: ako radiš početnički posao za početničku plaću, stan ti pojede ogroman dio prihoda. Ako si student, moraš kombinirati studiranje s radom ili ovisiti o roditeljima, stipendiji ili nekoj drugoj pomoći. Ako si stranac, situacija je često još kompliciranija. Ako želiš živjeti sam, bolje je da imaš ozbiljno dobar razlog zašto još nisi pobjegao.

Naravno, može se živjeti jeftinije. Može se tražiti soba dalje od centra, dijeliti stan s više ljudi, pronaći neku povoljniju opciju ili dobiti subvenciju. Sve je to moguće. Sveučilište čak nudi informacije, pomoć pri registraciji ugovora i određene oblike potpore za studente koji ne žive u Bologni.

Ali sama činjenica da su najam i pronalazak sobe postali jedan od glavnih problema života u gradu dovoljno govori. Bologna želi biti grad za sve, samo što nije baš jasno za sve koji si to mogu priuštiti.

„Crveni grad“ za one koji si ga mogu priuštiti

Ovdje dolazimo do možda najironičnijeg dijela cijele priče.

Bologna je povijesno poznata kao „crveni grad“. Ima dugu tradiciju ljevice, sindikalizma, studentskog aktivizma, antifašizma i političke kulture koja voli govoriti o jednakosti, solidarnosti i uključivanju, i sve je to vrlo lijepo.

Ali kada pokušate živjeti u Bologni bez financijske sigurnosne mreže, vrlo brzo shvatite da politička retorika i cijena kvadrata nisu uvijek u najboljim odnosima.

Jer što zapravo znači biti „uključen“ u društvo ako si cijeli mjesec proveo radeći samo da bi mogao platiti sobu? Što znači društvena jednakost ako ti ulazak u normalan život počinje s nekoliko stotina eura mjesečno samo za četiri zida i krevet? I još važnije: što znači „grad za sve“ ako oni koji nemaju

dovoljno novca moraju sve više živjeti na rubovima grada, dok se centar pretvara u kombinaciju turističke destinacije, sveučilišnog kampusa, poslovnog prostora i luksuznog studentskog smještaja? Pogledajte Bologninu. Ili Pilastro. Ne znači da su ljudi koji tamo žive problem. Niti znači da su ti kvartovi jednostavno „loši“. Pilastro, primjerice, nastao je kao javno stambeno naselje upravo kako bi odgovorio na potrebe stanovništva koje se doseljavalo u grad, a njegova reputacija opasnog i degradiranog kvarta ima dugu i često stereotipnu povijest.

Ali činjenica da se određeni društveni problemi koncentriraju upravo u takvim područjima ipak nešto govori. Bologna može otvoriti help-desk protiv islamofobije. Može organizirati

kampanje za uključivanje. Može imati beskrajne konferencije o raznolikosti i integraciji.

I sve je to potencijalno korisno. Ali možda bi migrant koji radi šest dana tjedno za nisku plaću, živi u prenapučenom stanu i jedva uspijeva spojiti kraj s krajem prije svega trebao imati normalne radne i životne uvjete, jer nije baš jasno koliko je čovjeku korisno znati da postoji služba kojoj može prijaviti diskriminaciju ako istovremeno nema dovoljno novca da plati stan.

Migrant kao radnik, migrant kao problem

Ovdje moram biti posebno oprezan, jer postoji vrlo jednostavna zamka:

govoriti o migrantima kao da su oni uzrok svih problema Bologne. Kriminal, siromaštvo, ovisnosti i marginalizacija nisu posljedica činjenice da je netko rođen u Africi ili negdje drugdje. Takva bi tvrdnja bila i netočna i previše jednostavna. Ali postoji drugi problem o kojem se puno manje voli govoriti: kako društvo koje se predstavlja kao izrazito uključivo zapravo tretira ljude koji su došli izvana.

Moje osobno iskustvo rada kao noćni recepcioner u The Social Hubu u Bologni bilo mi je dosta poučno upravo u tom smislu. Vidio sam radnike afričkog podrijetla koji su preko vanjskih kompanija obavljali poslove poput housekeepinga i sigurnosti, radeći vrlo duge smjene i po šest dana tjedno za, barem iz moje perspektive, ne oso-

bito impresivnu plaću.

Neću od jednog osobnog iskustva praviti statistiku, to bi bilo glupo, ali možda je upravo zato zanimljivo: jer iza velikih riječi o međunarodnosti i inkluziji postoji i vrlo običan svijet outsourcinga, ugovora, smjena i plaća. The Social Hub je gotovo savršena metafora za Bolognu. Moderna zgrada u Bolognini, studentski smještaj, hotel, coworking, bazen, teretana, yoga, međunarodna klijentela, Erasmus studenti iz cijelog svijeta. Jedna mala globalizirana utopija. Prosječna studentska cijena sobe ondje je oko 700 eura mjesečno, dok su turističke cijene fleksibilne i mogu biti mnogo više. S druge strane vrata nalazi se rad koji omogućava da cijela ta utopija funkcionira, i upravo tu postaje teško ne primijetiti kontradikciju.

Grad koji je izgubio samoga sebe

Možda je najveći problem Bologne ipak nešto što se ne može izmjeriti cijenom sobe: grad je izgubio dio vlastitog identiteta.

Ne mislim na službeni identitet. Bologna će uvijek imati svoje portike, svoje dvije kule, svoje sveučilište i svoje crvene zidove. Turistički vodiči neće imati problema pronaći što vam pokazati. Mislim na ljude, prave Bolognese: one koji su ovdje živjeli prije nego što je Bologna postala međunarodni studentski brand, one čiji život nije bio organiziran oko Sveučilišta, Erasmusa, turizma, coworkinga i noćnog života. Mnogi od njih su oдавно otišli iz centra, a oni koji su ostali često svoje slobodno vrijeme provode negdje drugdje.

Naravno, postoje iznimke. Ako imate dovoljno novca, možete biti dio neke vrste „aristokracije Via Santo Stefano“ — ne aristokracije u pravom smislu riječi, naravno, nego onog sloja stanovništva koji si može priuštiti živjeti i provoditi vrijeme u dijelovima Bologne koji još uvijek izgledaju kao grad, a ne kao međunarodni studentski park.

Za ostale, centar postaje nešto što posjećuju, i to je možda najčudnija stvar koju možete osjetiti hodajući Bolognom: grad je pun ljudi, a ipak ponekad djeluje kao da u njemu nema dovoljno stanovnika. Umjesto njih imamo bren-dove, Umjesto lokalnih trgovina imamo lance, umjesto stanovnika imamo turiste, umjesto tradicionalnog susjedstva imamo studentske zgrade. I, naravno, imamo sveučilište.

Alma Mater i beskrajna revolucija

Ne možemo govoriti o Bologni bez sveučilišta. To bi bilo kao govoriti o Zagrebu bez Medvednice: tehnički moguće, ali pomalo besmisleno. Problem nije u tome što Bologna ima

jako sveučilište. To je jedna od najboljih stvari koje grad ima. Problem su određeni krugovi koji su se oko njega razvili. Pogotovo dio radikalno lijevih i anarhističkih studentskih krugova koji ponekad djeluju kao da žive u nekoj potpuno drugoj stvarnosti.

Ovdje ponovno ne želim generalizirati. Većina studenata u Bologni vjerojatno samo želi položiti ispite, pronaći pristojnu sobu i otići na pivo s prijateljima. Ne možemo svaku osobu koja sjedi na Piazza Verdi proglasiti revolucionarom.

Ali određeni politički milje postoji i ima stvaran utjecaj na grad. Primjer Alfredo Cospito posebno je zanimljiv. U siječnju 2023. održan je neautorizirani anarhistički prosvjed solidarnosti s Cospitom, tijekom kojeg su u centru Bologne oštećene dvije banke i išarani zidovi. Godinama kasnije dio tog slučaja završio je na sudu; važno je ipak dodati da su u travnju 2026. svi šesnaest optuženih za taj konkretni događaj oslobođeni.

Dakle, nije poanta reći: „anarhisti su kriminalci“, poanta je nešto jednostavnija.

Kada politička ideologija postane toliko važna da stvarni ljudi koji žive u gradu postanu sekundarni problem, nešto je pošlo po zlu: ako stanovnik Piazza Verdi želi moći spavati noću, to ne znači automatski da je fašist; ako netko želi vidjeti policiju tamo gdje postoji problem sa sigurnošću, to ne znači da je policijska država već počela; a ako se dogodi napad, pljačka ili

ozbiljan incident, odgovor ne može biti da je sama prisutnost policije veći problem od onoga zbog čega je policija tamo (Čak je i gradska vlast već godinama priznavala da zona Piazza Verdi-Via Zamboni zahtijeva posebne sigurnosne mjere i koordinaciju s policijom i Sveučilištem!) To možda nije baš revolucija kakvu su neki zamišljali, ali jest stvarnost.

Bologna koja se raspada

I onda, nakon svih konferencija o uključivanju, svih rasprava o društvenoj pravdi, svih prosvjeda, svih turista, studenata, klubova, barova i start-upova, ostaješ sam u centru grada i primijetiš nešto puno jednostavnije: prljavo je, neke zgrade propadaju, neki dijelovi grada izgledaju kao da ih nitko nije očistio već dugo.

Neke ulice noću nisu baš mjesta kroz

koja čovjek želi hodati sam.

Bolognina danas čak ima službeni program urbane regeneracije koji istodobno govori o borbi protiv kriminaliteta, ovisnosti i marginalizacije. To samo po sebi ne znači da je Bologna „neuspjeli grad“. Zapravo znači da gradske vlasti problem prepoznaju.

Ali teško je ne primijetiti ironiju: imamo grad koji može instalirati pametne pepeljare koje prikupljaju cigarete kako bi ih Re-Cig pretvorio u novi materijal od celuloznog acetata, ali istovremeno imamo ljude koji ne znaju gdje će živjeti idući mjesec. Možda bi prije svega trebalo osigurati da osoba koja radi puno radno vrijeme može živjeti u gradu u kojem radi. To nije baš revolucionarna ideja, zapravo je pomalo dosadna.

I možda je upravo zato toliko radikalna. Jer Bologna trenutno izgleda kao grad koji je uspio postati gotovo sve što želi biti: međunarodan, studentski, progresivan, turistički, ekološki osviješten i kulturno živ. Samo je neka-ko zaboravio biti grad za ljude koji u njemu moraju živjeti.

A možda je to sudbina moderne Babilonske kule: svi govore različitim jezicima, svi su zauzeti nečim velikim, svi se penju prema nebu i svi su fascinirani spektaklom.

Samo nitko nema vremena pitati koliko košta stan u prizemlju.

danekov jukebox

Top 6-7 pjesama od Francesca Guccinija (RIP)

Jeste li ikad imali osjećaj da je Francesco Guccini živ?

I ja, do 6. kolovoza. Nažalost, moji osobni omiljeni talijanski pjevač i tekstopisac je umro baš u taj datum. Velikan talijanske autorske glazbe od davnih '70ih, Francesco Guccini je opisao kroz svoju diskografiju, književnosti, čak i politički angažman, generacije i njihove poteskoće. Nacrtajući kroz njegovi poetički (često i politički) tekstovi okvir različitih društvenih slojeva kroz povijesti, kroz likove, kako stvarne tako i izmišljene, Guccini je nas naučio da Postoji svojevrsni kontinuitet ljudskog postojanja otporan na protok vremena, a njegove pjesme sadrže misli koje ostaju relevantne čak i suvremenoj publici: pitanja koja ostaju bez odgovora, osjećaji i situacije koji se nikada ne mijenjaju.

Stand-out track: L'Avvelenata

L'avvelenata, tj. "otrovana (pjesma)", moglo bi se smatrati vrlo ranom verzijom „diss track-om“: u ovoj pjesmi, Guccini skuplja sve optužbe s kojima se suočio tijekom njegove glazbene karijere zbog tekstova pjesama koje je napisao. Neki kažu da je komunist, a neki drugi da je fašist, dok političari, kler i glazbeni "eksperti" stalno njega napadaju zbog značenje pjesama koje su percipirali. Ukratko, na to Guccini odgovara:

Ma s'io avessi previsto tutto questo, dati causa e pretesto, forse farei lo stesso	Da sam sve ovo predvidio, s obzirom na povod i izgovor, možda bih učinio isto.
Mi piace far canzoni e bere vino, mi piace far casino, poi sono nato fesso	Volim stvarati pjesme i piti vino, volim stvarati buku, ali rođen sam kao budala.
E quindi tiro avanti e non mi svesto dei panni che son solito portare	I tako nastavljam dalje i ne skidam odjeću koju inače nosim.
Ho tante cose ancora da raccontare per chi vuole ascoltare e a culo tutto il resto	Još uvijek imam toliko toga za reći svima koji žele slušati, i dovraga sa svime ostalim.

Iako bi ovo moglo izgledati kao vrlo osobna pjesma, čak i autobiografska (i zapravo jest!), ima i poruku za nas: ne vrijedi biti oni koji nismo samo da izbjegnemo kritike, i put do samoostvarenja vodi kroz vjernost samima sebi.

Skeniraj i slusaj!

1. L'Avvelenata

2. Bologna

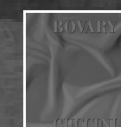
3. La Locomotiva

4. Amerigo

5. Autogrill

6. Keaton

7. Molim te Guccini vrati se...

Roman Melancholy by Angie T.

August is, in the Italian mind, the month of Sundays. Throughout the first week of the month the cities empty, the sweltering apartments go vacant, shops and industries alike roll the shutter and hang a piece of paper reporting they will open back up again in September; the day depending on what date the first Monday of the month will appear on the calendar. And like that, our coasts and small mountain towns congest and host the most eventful and economically prosperous time of the year. What might seem to tourists a silly joke on their travel plans, hides a tradition that dates back to our Roman roots and that, most importantly, comprises the Italian national identity, in all its flaws and virtues.

It was our emperor Augustus whom, in 18 BCE, instituted the first day of the homonymous month to be dedicated to rest and pleasure for all Roman citizens, from the nobility to the lowest of serfs - and even the mules and the donkeys!

The tradition remained substantially unaltered even in Medieval times, when the Catholic Church fixed the Ferragosto date to match the celebration of the Assumption of Mary in body and soul into Heaven, on August 15th.

Italians never stopped celebrating this joyous day, even during the Fascist Regime. In truth, it was quite the opposite: it is thanks to Mussolini that the custom of leaving the city (the *gita fuori porta*, or “trip outside the door”, the “door” being the doors of the city, still standing, at least in part, in the majority of Italian cities) was popularized. In fact, to allow the lower classes of workers to take a vacation, Mussolini decreed that during the three days preceding August 15th train prices would be extremely accessible. And it's exactly because the price of the ticket was so low and no meal was provided during the journey that Italians still, to this day, pack their lunches on the day of the Assumption.

This, among many other traditions and superstitions, is a memory ancestrally handed down from generation to generation. It's the curse and the blessing of this land and its people, the exemplification of the Italian spirit, a hopeless *saudade*, a past that is entirely alive and projects into the future, not only blending in with the present, but grotesquely shaping it.

The mystic appeal of the “Italian dream” is exactly this: a projection towards the past. The Italian dream doesn't look at the future, it is not interested in progress and fantasies of flying cars, instead it looks at the Empire. And the fantasy of the past is an entirely different beast than the fantasy of the future; it is infinitely more appealing because of its very unattainable nature of systemic unsatisfiability.

While there is hope for the inexistent to exist and we can cling onto systems like science to believe that we are each day closer to seeing our wildest conjectures come true, the past gets further away each minute. And on top of our ancestors' tombs now we build McDonald's'.

Earlier I mentioned the term *saudade*, which, in terms of Italian national identity, I don't believe has ever been used and deserves clarification. During my studies of Portuguese culture and literature, I recognized an unsettling reflection of my own people. The Portuguese philosopher and professor Eduardo Lourenço speaks of an “hypertrophic” imagination when referring to the national identity of the people of Portugal, referring to an imbalance between the idea of what Portugal is and what Portugal was. The exaltation of this phenomenon is the myth of the vanished King Sebastian, whose death in battle and consequent disappearance of the body grew to become the symbol of this small, isolated, Atlantic county, still awaiting for their king to come back and save his people when he'll be the most needed.

Although Italy doesn't rely on Caesarian or Aurelian promises of forthcoming glory, the people of both peninsulas experience a deep melancholy and FOMO ever since the loss of their respective empires. And while the Italian virtue of remembrance can appear as an act of love and pride to both foreigners and Italians, it also acts as a shield and a mask in front of a progress this nation is too small to keep up with, one that moves too quick and forgot too soon that, “back in the day, when we were the owners of the world...”.

Pod Starim Krovovima

Fotografski ulomci iz (ne)davno nestalih zagorskih svijetova

U svom *Pod Starim Krovovima: zapisci i ulomci iz plemenitaškoga svijeta*, književnik Ksaver Sándor Gjalski opisuje kroz prizmu književnog realizma promjenjivi društveni i prostorni krajobraz Hrvatskog Zagorja u drugoj polovici 19. stoljeća. S dolaskom insdustrijskog gospodarstva, plemenitaški svijet lagano je počeo ustupati mjesto novom društvenom i ekonomskom poretku. U tom kontekstu Gjalski smješta svoje likove i scenarije: zagorski plemenitaši u njihovim drevnim kurijama i gospodarstva opisani kroz prizmu njihovog društveno-povijesnog konteksta pružaju nam uvid u svijet u kojem je autor rođen i čiji polagani nestanak oplakuje.

Iz Gjalskog doba, Hrvarsko Zagorje svjedočio je ne samo raspadanje onog poretka koji je autor opisao u svom *Pod Starim Krovovima*, već i uspon i pad dvaju sustava koji su ga slijedili i prethodili modernoj hrvatskoj nacionalnoj državi: proširenje gospodarsko-industrijskog procesa tijekom kasnog austro-ugarskog doba i kraljevine Jugoslavije, i kasnije njihovog progutanje izgradnjom socijalističkog sustava pod SFRJ, promijenio je Zagorje ne samo u smislu ljudskog razumijevanja društvene i ekonomske strukture, ali je i ostavio tragovi u njegovim krajoliku u obliku struktura i infrastrukture, čiji je cilj bio omogućiti opstanak i razvijanje određenog poretka. U međuvremenu, sve ono što je bilo izgrađeno prethodnim sustavima sačuvano je sve dok je mogao služiti, bilo u materijalnom ili identitetskom smislu, trenutnom sustavu. Sve one materijalne i nematerijalne strukture što su smatrane kao isključivo služeći prethodnom sustavu, tj. kao praktičko ili identitersko nepotrebne za novu, ostavljene su da polagano propadne.

Danas, Zagorje u svojoj zadnjoj iteraciji se nalazi pod potpuno drugačijem društveno-ekonomskom poretkom od onih iz 19. i 20. stoljeća: pod suvremenom republičkom sustavu i povećanom integracijom s euroatlanskim svijetom i institucijama, Zagorje kao i ostatak Hrvatske je krenuo na put političkog i ekonomskog liberalizma i tranzicije prema prvenstveno uslužnoj ekonomiji, kao i izlaganje regije fenomenima karakterističnim

za njezine nove međunarodne utjecaje, poput internacionalizacije društva i gospodarstva te novih migracijskih tokova. Svi ovi procesi, naravno, ponovno oblikuju društveno-strukturni krajolik regije, kao i njezin doslovni krajolik.

Ipak, uspostavljanju novog poretka, tragovi starih ostaju. Moja izložba *Pod Starim Krovovima: fotografski ulomci iz (ne)davno nestalih zagorskih svijetova* pokušava dati objektivan pogled u društveno-strukturalne promjene u Zagorju kroz one strukture koje su nedavno ili odavno prestale biti korisne trenutkom poretka. Tematskim povezivanjem s Gjalskim djelom, koristim fotografiju kao sretsvo za dokumentiranje trenutne stvarnosti kroz 17 nalazišta (odabir lokacija je samo rezultat mog osobnog istraživanja na teritoriju tijekom mog boravka u Zagorju, i ni na koji način ne pokušava biti sveobuhvatan katalog napuštene baštine regije). Za razliku od Gjalskog rada, većina ovog djela usredotočuje se na ostatke svijeta prošlog stoljeća, s posebnim osvrtom na socijalističku i industrijsku prošlost regije, ali ima i par lokacije (naime 4 dvorca) koje bi se savršeno moglo uklopiti u Gjalskijev književni svijet. i predstavljaju koliko smo daleko stigli od propasti istog svijeta kojem je autor pripadao.

S jedne strane, cilj izložbe je kroz malo *urbexa* (iz eng. *Urban Exploration*) jednostavno i nepristrano pokazati gledatelju trenutno stanje zgrada i kompleksa koje su očito već odavno zaboravljene od strane institucija i nadležna tijela, i u koje se šira javnost možda nikada nije usudila kročiti. S druge strane, tako da je značajni dio ovih mjesta već klasificiran od strane Republike Hrvatske kao zaštićena kulturna dobra, Cilj je kroz promatranje navesti gledatelja da razmisli o sljedećim pitanjima:: mogu li ova mjesta pripadati u suvremenom Zagorskom sustavu kao dio regionalne/državne kulturne baštine? Vrijedi li valorizirati te zgrade čije kulturno-povijesno relevantnost je društveno dobrodošla, i/li prenamijeniti one koje su još strukturalno čvrste? Govori li ono što društvo ostavlja za sobom jednako o njemu kao i ono što gradi?

Na sljedećim stranicama, pregled lokacija.

Dvorac Sermage-Ritter – Poznanovec

Željeznička kuća Zelenjak – Risvice

Bivši JNA objekt - Ivanščica**Dvorac Oroslovje Donje****Napuštена benzinska postaja - Kačkovec****Dvorac Novi Dvori Klanječki****Mali Tabor****Željeznički Kolodvor Kumrovec**

Napuštена Kućica - Marija Bistrica

Oroteks - Oroslavje

Željeznički Kolodvor Draše

Oroland - Oroslavje

Bivša Škola - Novi Dvori Klanječki

Politička Škola SKJ - Kumrovec

Spomen-dom boraca NOR-a - Kumrovec

Bivši restoran - Zlutar-Bistrica

Kotlovnica i dimnjak ZIVT-a - Zabok

ITALOSKOP

ŠTO VAŠ IZBOR GRADA ZA LJETOVANJE U ITALIJI KAŽE O VAMA

SVAKO LIJETO, MILJUNI I MILJUNI TURISTA DOLAZE U ITALIJU UŽIVATI SU-VREMENE I POVIJESNE VRSTE ATRAKCIJA. BILO DA SE RADI O UMJETNO-STI, POVIJESTI, KULTURNIM DOGAĐAJIMA ILI SAMO ODMORU, ITALIJA U NJEZINOJ RAZNOLIKOSTI IMA PONEŠTO ZA SVAKOGA. PITANJE JE: DA BI MOGAO ODABRATI JEDNO MJESTO ZA LJETOVANJE U ITALIJI, KOJI BI BILO?

NE BRINITE, JER ĆU SAD ZA VAS STVOTITI VRLO KORISNI VODIČ ZA VAŠE TALIJANSKE LJETNE POTREBE.

SICILIJA

Gledao si „Kum“ triologiju previše puta da bi ti bilo dobro, i možda bi trebao prestati. Miješaš talijansko-američku kulturu s pravom talijanskom. Najvažnije, ne možeš shvatiti da talijanska kultura nije monolitička nego vrlo različita na regionalnom smislu, i bit ćete jako razočarani kada otkrijete da svaki talijan ne glumi cool i misterioznog dok slijedi obiteljska tradicija i govore stvari poput “poljubimo ruke”.

BOLOGNA

Nisi na odmoru u tradicionalnom smislu, nego:
a) Došao si na neki rave party u ilegalno okupiranoj bivšoj tvornici koja se sada zove nešto kao “Anarhistički Kolektiv BK2341” da bi mogao isprobati svaka tvar poznata čovječanstvu slušajući izuzetno odvratnu glazbu među ljudima koji jako smrde
b) Prisustvovat ćeš u istom zgradu ali danju neku konferenciju o „rasističkom podrijet-lu mlječne industrije u Italiji“, čiji zaključak je naravno da moramo stvarati anarhističko društvo kako ga je zamislio Bakunjin. Prvi korak u tom smjeru je, naravno, bacati boce i kamenje na policajce tijekom nepovezana, mirna prosvjeda i prskanje „ACAB 1312“ ili onaj prokleti „A“ simbol po zidovima historičke zgrade u centru Bologne.

PISA

Došao si napraviti onu, prokletu sliku s tornjem AAAAAAAAAAAAA
AA
AA
AA
AA
AA
AA
AA
AA
AA

RIM

Bit ćeš jako razočaran kad ćeš otkriti da Rim nije samo Kolosej, Vatikan i drugi ostatci rimo-katoličke povijesti (u smislu rimski, katolički ili obadvije), nego i jako neuredan, smrdljiv, nefunkcio-nalan grad. Bit ćeš i još razočaran kad pri tvom dolasku u Rimski Glavni Kolodvor (Roma Termini) poslje zalaska sunca primjetit ćeš da svugdje oko tebe ima samo crackheads i da će tvoj hotel nara-vno biti u njihovom kvartu (zato je bilo tako jeftinije u usporedbi s drugim opcijama!)

FIRENCA

Zasljepljen privlačnošću koncepata poput “bella vita” i “dolce far niente”, kupio si karte za Firencu misleći da ćeš provesti svoje vrijeme uživljavajući „pravo talijansko iskustvo“, tj. piti odličan espresso u glavnom trgu ili piti vino u nekom kljetu gore na brdima s pogledom na Firentinsku Katedralu tijekom zalaska sunca. Tvoj snovi o intimnom, autentičnom boravku bit će uništeni velikom hrpom turista koji s istim snovima kao i ti su došli posjetiti grad. Vjerovatno vrlo rijetko ćeš čuti pričati talijanski, i tvoj doživljaj će izgledati više kao pakleni boravak u shopping centru na otvorenom uz dodatak bezkrajne redova čekanja.

VENECIJA

Kao Firenca, ali na moru, dosadnije i više rasistički.

APENINI

Ti si suvremeno utjelovljenje hipija iz '60-ih. Vjerovatno imaš „kamperizirani“ kombi, i uživaš provesti vrijeme šetajući po prirodi i posjećujući manja mjesta o kojima nitko nije čuo i koji imaju imena poput San Benedetto del Querceto (doslovno „Sveti Benedikt iz Hrastovog gaja“). Ali dok se kartaš sa starima u baru i piješ neko fino crno vino u nekoj krčmi uz fino lokalno jelo, malo ćeš pomisliti zašto si odlučio doći baš u takvu vukoj[redacted]

COSTA SMERALDA (SARDINIJA)

Uspio si u životu, ali unatoč stresu i osjećaj praznine tvog životnog stila kao multimilijunaši poduzetnik, boji bih zahtijevao da se opustite barem tjedan dana, odlučili ste se s drugim istomišljenicima za umrežavanje u još jednom odmaralištu za bogate. Nakon što ste cijelo poslijepodne proveli objašnjavajući drugim poduzetnicima kako vam se profitna marža značajno povećala nakon preseljenja poslovanja u Indoneziju (jer možete znatno manje plaćati svoje radnike) i kako ćete kupnjom tog Moneta uštedjeti stotine tisuća na porezu, konačno odlazite na privatnu “zabavu” svog prijatelja. Tamo ćeš konzumirati tvari i činiti djela o kojima ne mogu slobodno govoriti zbog zloglasne Mla-dost.dobro cenzure, ali za koja ni tvoja supruga ni šira javnost nikada ne bi smjele znati.